

Volitve v Delavsko zbornico.

Delovnemu ljudstvu!

(Za štajerski del dravske banovine.)

Pol stoletja je šel boj za Delavsko zbornico, preden smo jo dobili. Letos dne 22. oktobra volimo vodstvo in upravo te svoje zbornice. Vsak delavec, delavka, nameščenec in nameščenka, kateri je bil član bolniške blagajne dne 16. avgusta t. l., ima volilno pravico. Povsod mora veljati parola: »Vsi do zadnjega pojdemo voliti!«

Volit po svoji vesti!

Delovni razred slovenskega naroda tvorijo izključno le sinovi in hčere iz naših kmetih, obrtniških in viničarskih družin. Ogromna večina tega delavstva in nameščenstva je zategadelj po svoji duševnosti krščansko-socialna, nikdar pa ne marksistična, še manj pa fašistična. Marksizem ni naše blago, je prinešen iz tujine. Zoper narodnost pa naše delovno ljudstvo še nikdar ni grešilo, pač pa greši zoper narod v prvi vrsti nekrščanski kapitalizem in vsi njegovi podporniki, ki dajejo delavstvu in nameščenstvu premajhno plačo, ki si iz dela in truda teh krivično pridobivajo svoje imetje in tirajo delavstvo v brezposelnost, ga trpinčijo ter kaznujejo za prestopke, ki nikdar niso prestopki in jemljejo svobodo strokovne organizacije ter povsod prežijo, kjer bi le mogli izpodmakniti tla obstoječi socialni zakonodaji.

»Najgotovješa resnica je, da bogastvo držav ne pride od drugod, kakor od dela delavcev« (Leon XIII.). Zato mora tu proti kapitalističnim škodljivcem, ki streme, da razcepijo enotno fronto delavstva, vedno nastopati delovno ljudstvo čimbolj strnjeno. Tako pred vsem tedaj pri volitvah v Delavsko zbornico.

Volimo vsi Jugoslovansko strokovno zvezo.

Krščansko-socialni delavski pokret je že nad 40 let med nami. Rodila ga je nujnost naših domačih razmer. Zvesta povsod praktičnim krščanskim načelom, je ta »Jugoslovanska strokovna zveza« vodila borbo delavstva za njegove pravice dosledno in brezkompromisno. V njenih vrstah ni voditeljev korupcionistov, ne kapitalističnih plačancev in ne

Ameriški admiral Byrd bo vzel s seboj na raziskovanje južnega tečaja letalo.

ljudi, ki bi se za Judežev groš prodajali vsakomur. Tako pot hoče Jugoslovanska strokovna zveza hoditi tudi naprej. Zato hoče po svojih delegatih v Delavski zbornici delati samo na zbolšanju položaja našega delovnega ljudstva in sicer:

1. Da se izvojuje ugled in spoštovanje že obstoječe socialne zakonodaje.
2. Da se obstoječa socialna zakonodaja dogradi do konca in za vse delovne stanovce.
3. Zaščita delavcev in nameščenecv se mora poostriži do skrajnosti. Delavsko pravo mora stopiti v življenje.
4. Vse, ki spadajo v družino delovnega ljudstva, se mora pritegniti pod okrilje Delavske zbornice s pravicami sodelovanja, katerih še danes nimajo viničarji, železničarji, poljedelski delavci in uslužbenci avtonomnih mest.
5. Poglobiti delavsko zavest za enotno fronto vsega delovnega ljudstva. Kapitalizem je samo eden in enoten, nasproti njemu pa je delavstvo razbito na več taborov in struj v največjo lastno škodo.

Komur je tedaj v resnici na tem, da nastopijo za naše delovno ljudstvo že davno zaslužen boljši čas, ta naj agitira in voli, da pridejo v vodstvo, kakor tudi v upravo delavske

zbornice delegati krščansko-socialnih sindikatov, združenih v »Jugoslovanski strokovni zvezi«, ki zagotavljajo, da bodo tudi tukaj vršili svojo dolžnost dosledno, nesebično in po dosežani nespremenljivi poti. — Delu slava, delu čast!

Naša glasovnica je bela, naj povsod ostane cel!

Za okrožni volilni odbor Jugoslovanske strokovne zveze v Mariboru:

Kores Martin I. r., predsednik.

Rozman Peter I. r., tajnik.

Kako volimo delegate v Delavsko zbornico? Volilec dobi kuverto in glasovnice. Glasovnic je več in ima vsaka svojo barvo. Volilec ni treba na glasovnico ničesar zapisovati, niti se nikjer podpisati. Ko se glasovnice dobe, se vložijo najprej bela v kuverto, ki mora ostati cela. Vse druge glasovnice pa se raztrgajo na dve in se morajo ravnotako v kuverto vložiti, katero po tako izvršenem delu volilec sam zalepi. Volitev se ne vrši pred volilno komisijo, marveč v stranskem prostoru vsak strogo zase. Kdor voli osebno na krajevnem volišču, ta

Ugrabitev deklin v Londonu.

V zadnjem času je zginito brez vsake sledi v sredini Londona več lepih deklin. Policija se je dolgo zamanj trudila, dokler jej ni odprl slučaj oči in pokazal, s kakimi zvijačami so na delu roparji živega blaga.

Pred kratkem je šla po londonski glavni ulici gospica, ki je vodila za roko slepega gospoda. Ko je dospela na drugo stran ulice in zagledala čedno deklino, ki je čakala na avtobus, jo je nagovorila prijazno:

»Gospodična, bodite toliko prijazni in popeljite tega slepca v ono le ulico. Privedla sem ga do sem, a moj

Pavel Keller:

8. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Da, draga gospodična, verjamem, da so vprašanja vzgoje najtežja vprašanja, kar jih sploh poznamo.«

Šesto poglavje.

Zapoved gozda. — V koči na barju. — Matilda mi pripoveduje. — Nesreča v dolini.

Šel sem s svojimi sankami proti »Grozdu«. Tam sem bil edini gost. Ena obeh deklic, bila je Malčka (kakor mi je rekla), je prisedla k meni. Tudi njej sem pripovedoval o dogodkih pri žagi. Saj ne bo dolgo, pa se bo vse poglelo.

Tedaj je rekla: »Stari Grčar je bil ravnokar tukaj. Povedal mi je, da ga Belčar goni iz koč. Kupil si je cel liter žganja. Nisem mu ga hotela dati, pa ni odnehal.

»Žganja bi mu res ne bili smeli dati!«

»Ta! Večkrat počne take reči. Pogostokrat po cele tedne ne pokusi pijače, nato pa pije dneve in dneve.«

»Torej je kvartalni pijanec! Njegova žena pa je vedeževalka?«

»Da, ona zasluži več denarja s tem, kakor pa Grčar s sekiro. Od blizu in daleč prihajajo ljudje k njej, zlasti tudi imenitne dame iz mesta.«

»No, te so vendar najbolj neumne!«

»O, stara Grčarka mnogo reči ugane. Najbolj za trdno pove, kdaj bo kdo umrl!«

»Nikar ne verjemite kaj takega, gospodična Malčka! Da prideva na drug pogovor: Elizabeta Šipec je sosedinja žagarja Belčarja.«

»Da, mladi Belčar je svoje dni prav rad imel Elizabeto. Lizika je tudi prav čedno dekle. Dve leti je celo hodila v mestno šolo. Še sedaj ima Tončeta neumno rada. Njegov oče pa — žagar — te ljubezni ni hotel videti; ni mu namreč šlo v račun, da bi njegov sin vzel le kramarsko hčer. Tonče je bil svojeglav in se je trdo držal Lizike. Toda potem je šel k vojakom; v mestu je naletel

dobi in odda glasovnice tam. Vsi, ki volijo po pošti, pa dobe glasovnice po pošti domu. Volitev se mora vršiti strogo po predpisih in kdor bi raztrgal vse glasovnice, ali pustil namesto bele še kako drugo celo, mu bo njegova volitev neveljavna. Vsek, ki bo šel osebno voliti, naj vzame seboj kakšno izkazilo, da je res vo-

lilni opravičenec (delavsko knjižico, krstni list, ali potrdilo delodajalca, ali od občine, kar pač ima).

Vsi prijatelji kršč. nskomislečega delavstva in njegove borbe, napotite delavce, s katerimi imate stik, da bodo volili in da bodo pravilno volili!

d) mora takoj javiti arezkemu načelstvu, ko se društvo prostovoljno razide.

Iz tega sledi, da državno oblastvo nima pravice do vpogleda v blagajniške knjige, oziroma da društvo nima dolžnosti, da iste predloži na vpogled.

Razveljavljanje društvenih sklepov.

Srezko načelstvo mora razveljaviti vse društvene sklepe, ki nasprotujejo pravilom ali zakonom. Zoper tako razveljavitev je dopustna pritožba na bansko upravo v 15 dneh po priobčitvi, vendar nima pritožba odločilne moči, t. j. društvo ne more svojih sklepov izvršiti.

Razpust društva.

Banska uprava more razpustiti društva:

1. ki prekorajajo svoje s pravili določenog področje ali bi istega ne mogle več vršiti, ali
2. ki bi nastopila proti državnemu ali družabnemu redu ali javni morali.

Zoper razpust je dopustna pritožba na notranjega ministra v 15 dneh po priobčitvi razpusta, vendar nima pritožba odločilne moči, t. j. društva ne morejo svojega delovanja nadaljevati.

O ustanovitvi političnih društev in strank bomo spregovorili enkrat prihodnjič.

*

Laporje. Kot pušelj se je pokazala zadnja nedelja naša mladina. Da je katoliška in slovenska ter da taka ostane, samo to nam je hotela povedati. Rada bi nam bila že prej, pa ni mogla, ker nekateri niso pustili. Povedala nam pa je svoje misli v jeziku, ki ga res moramo biti veseli. Skromen, a prisrčen je bil njen društveni praznik, kot da ga je pripravil Gospod. Zjutraj so se v trumah zbrali naši mladostniki ob oltarju. Od duše do duše jim je govoril božjo besedo veliki mladinsko ljubi dr. Jeraj, profesor mariborskega bogoslovja. Na pet domov jih je spominjal, da jih ne pozabijo, skozi pet domov jih je v duhu popeljal: skozi domači rodni dom, skozi zadnji tl. hi domek — grob, skozi cerkev — naš skupni župnijski dom, skozi društveni dom, kjer se peče kruh za duha in srce, nas hoče vse pripeljati nekoč v nebeski dom. Iz rok svojega predsednika so nato prejeli Gospoda nebes in zemlje. Cvet naših vasi se je zbral. Glejte, da ne bo divji njegov sad! — Popoldne so pro-

DRUŠTVENE VESTI

Kako ustanovimo društvo?

(Konec.)

Postopanje s prijavo.

Ko prejme banska uprava prošnjo z zadostnim številom pravil, iste pregleda, nakar odloči, ali bo društvo prepovedala.

Ustanovitev društva bo banska uprava prepovedala, če po svojem imenu, nalogi ali ureditvi nasprotuje državnemu ali družabnemu redu ali javni morali, ali je kot telovadno društvo postavljeno na versko, plemensko ali pokrajinsko podlago.

Kdaj so ti pogoji podani, zakon ničesar ne določa, iz česar sledi, da so banski upravi odprta na stečaj vrata, da more po svojem prostem preudarku najti razloge za prepoved ustanovitve društva.

To svojo prepoved pa mora banska uprava izdati pisмено in obrazloženo najkasneje v šestih tednih po vložitvi prijave o nameravani ustanovitvi društva.

Ako banska uprava v tem času ustanovitve ne prepove, se društvo lahko ustanovi, to je: predlagatelji lahko nabirajo člane in skličejo ustanovni občni zbor. Rok šestih tednov velja samo za prepoved, vendar pa more banska uprava tudi pred potekom tega roka izrecno izjaviti, da nima ničesar proti ustanovitvi.

Pravno sredstvo proti prepovedi.

Proti prepovedi ustanovitve društva imajo ustanovitelji (prijavitelji) pravico pritožbe na notranjega ministra v 15 dneh, ko so prejeli, oziroma vsaj eden izmed njih pisмено in obrazloženo prepoved od banske uprave.

Ko je društvo dovoljeno, oziroma ko ni prepovedano, se skliče

ustanovna skupščina (ustanovni občni zbor), kamor smejo priti samo člani in poimensko povabljeni gostje. Isto velja sploh za vsak občni zbor. Skupščino je treba vsaj

48 ur pred vršitvijo

naznaniti srezkemu načelniku, ki lahko pošlje na vsako društveno skupščino

svojega zastopnika,

ki je dolžan, da prepreči nezakonito ali nepravilno delo ali nered, in po potrebi, da razpusti skupščino.

Ako pa zastopnik srezkega načelstva ni navzoč, more pod istimi pogoji tudi neposredno razpustiti skupščino.

Srezko načelstvo more:

1. skupščino prepovedati, ako je sklicana proti pravilom ali zakonu, ali
2. dati z dnevnega reda točko, ki nasprotuje pravilom in zakonu.

Zoper odločbe srezkega načelnika pod 1) in 2) je dopustna pritožba na bana v 15 dneh po objavi odločbe.

Vsako društvo more imeti svoj

društveni odbor

ali društveno upravo, ki sč mu že v samem zakonu določene naloge:

a) mora srezkemu načelniku s pisмено vlogo sporočiti izvoljene člane odbora s pristavkom, kaj so in kje stanujejo;

b) mora voditi o društvenikih natančni imenik (seznam), ki ga mora v prepisu izročiti srezkemu načelstvu, kadar to zahteva, oziroma mora dopustiti, da jih samo pregleda;

c) mora naznaniti srezkemu načelstvu vsak občni zbor vsaj 48 ur pred vršitvijo obenem s časom in krajem vršitve ter dnevnim redom.

č) mora dopustiti, da na zahtevo srezkega načelstva oblastvo pregleda zapisnike sej ter skupščin;

na Bianco, ki je služila tamkaj, in ko je potem prišel domov, je bilo ljubezni z Liziko konec. Sedaj je tako prišlo. To ima sedaj stari! Tisočkrat boljše bi bilo, če bi se držal Lizike. — —

Zvečerilo se je. Ko sem stopil na cesto, sem opazil, da se je veter zasukal in da je začel zelo močno vleči.

Jug! Južna sapa! Sedaj bo s sankanjem tako ali tako pri kraju. Škode pač ne bo nobene! »Grozde« je stal na podanku; moral sem po južnem pológu proti domu. Bilo pa mi je, kakor da me sili nevidna moč, naj stopim po severnem pológu gor! zopet proti koči na barju.

Stari Grčar mi ni šel iz glave. Če tako osamel, okorno dušo kaj omaja, kakor je bil strah, da bo moral iz hiše, v kateri je bil že dolgo navajen živeti, potem se lahko pripeti kaj hudega. Posebno še, ker je nesel tati s seboj domov toliko žganja. Sklenil sem, da Grčar ne sme preživeti strahotne noči, ampak da ga bom poiskal in mu nekaj nasvetoval. Bianco naj bi poslal v mesto služiti. Jaz sam sem ji hotel dobiti dobro, pošteno službo. In ko bo ta kamen spotike odstranjen,

sem se namenil, da poprosim žagarja, naj pusti stara dva Grčarja v njuni koči. Ne vem, zakaj se mi je zazdelo, da bo to moje ravnanje odobraval Erika Grubelnik.

Morebiti bo — če se mi načrt posreči — vzcvetela zopet tudi Šipčevi Liziki že umrla sreča.

Ko sem šel po pológu gori, se mi je zaletel južni veter v hrbet. Potem bo domov — proti vetru — težavna pot!

Čudil sem se samemu sebi, da sem v takem vremenu brodil proti stari koči na barju, namesto da bi sedel v svojem prijetnem domu k lepim knjigam. Bil je nekak ukaz v meni, ki sem mu pokorno sledil. Preje, ko sem živel še v velikem mestu, je bilo moje načelo: »Ne brigaj se nikoli za zadeve drugih ljudi!« Oj, kaj bi mi bila tedaj mar usoda takegale drvarja! Ničesar bi ne bil izvedel o usodi takih majhnih ljudi, in če bi bil slišal o njej, bi se mi zdelo to dolgočasno in vseeno. Kako vse drugače je bilo sedaj!

Gozd! Oče vseh, ki prebivajo pri njem! Vse napravi za brate in sestre. Hoče, da vsi njegovi otroci vedó za medsebojno trpljenje in veselje,

čij je baš v nasprotni smeri in tudi časa nimam. —

Nagovorjeni se je smilil slepi siromak in je bila takoj pri volji, da izpolni prošnjo. Prvotna slepeva vodnica se je odstranila takoj. Slepec je prijel deklino tesno pod roko. In naenkrat je dekle čutilo oster uhoč v roko in rekla:

»Vi ste me zbadili!«

Slepec ni dal odgovora, še tesneje se je ovil spremljevalkine roke in jo vlekel naprej. Dekle je čutila, da zgublja počasi zavest. V tem trenutku se je pojavil na nasprotni strani ulice lep po oblečen gospod in ji je zaklical ves v skrbeh:

slavili težko pričakovano društveno 30letnico. Deževno vreme je žal zmotilo marsikoga, da ni prišel. Vendar je bila udeležba naravnost veličastna. Preko 300 jih je prišlo, da je bilo vso slavo kot pravi narodni tabor. Pozdravil in naznanil častne člane je Sprogar, deklamirala sta Gašparič in Bogatinova, prekrasen slavnostni govor je imel g. Jeraj. Sledila je igra »Pri kapelici« v režiji gđe. Katike Medvedove. Namenoma ne bomo nikogar imenovali po imenu, samo to vsem skupaj rečemo: Sijajno ste se odrezali! Še večkrat kaj takega. Le nikdar ne pozabiti, kar vam je zanosno povedal eden iz vaše sredine: V teh težkih časih, ko vse poka, krepko stojmo! Delajmo! Gotovo čas nam da peroti, in takrat se dvigamo! Da, tako je! Tako bodi!

Dol pri Hrastniku. Iz svojega poletnega spanja se je prebudil tudi dramatski odsek našega društva ter že prav pridno vadi obsežen program, katerega namerava predvajati občinstvu prihodnjo nedeljo dne 1. oktobra kot otvoritveno predstavo letošnje gledališke sezone. Program je izredno pester in vsebuje razne zanimivosti kakor: nastop Kitajcev, petje mornarjev, komični dueti, kupleti za godbo itd. Igralci in pevci se vneto pripravljajo na nastop, ki naj pokaže, oziroma pridobi simpatije občinstva ne le za otvoritveno predstavo, ampak tudi za vse prireditve v letošnji sezoni. Torej, če hočete za kratek čas pozabiti svoje skrbi, vas vabimo dne 1. oktobra v Društveni dom, da se pošteno razvedrite, saj razvedrila smo v sedanjih težkih razmerah vsi prepotrebni.

Najvišja gora še vedno nepremačana.

Dosedaj se še ni posrečilo, da bi bil človek stopil na najvišjo goro na svetu, na Mount Everest v Himalajskem pogorju v osrednji Aziji. Tokratna četrta ekspedicija, ki si je stavila nalogo, da bo osvojila 8845 m višino, se je morala vrniti nazaj na Angleško, ne da bi bila zmagala zadnjih par sto metrov. Člani najnovejše ekspedicije so prodrli po nepopisnih težavah 8500 m visoko, zmago nad zadnjim grebenom jim je onemogo-

čilo vreme. Morali so se vrniti, da ne bi bili porinili v resno nevarnost radi mraza in sneženih viharjev že itak oslabljeno življenje preveč izmučenih hriboolazcev.

Dviganje na vrh Himalaje je izredno težavno. Izključeno je, da bi se popejlala ekspedicija s pomočjo gorskih železnic in avtomobilov v bližino višin, kakor je to n. pr. mogoče v Evropi. Vsak korak stoterih kilometrov dolge poti do vznožja je mučen in izčrpa še tako utrjenega hriboolazca. Celi tedni pretečejo, predno dosežeš do točke, odkoder prične pohod navzgor in so dosežena taborišča, iz katerih namerava ekspedicija osvojiti zadnjih 500 do 600 m. Vremenska napoved za toliko časa je izključena. Zadnji ekspediciji je iztrgalo popolno zmago iz rok naenkrat in nepredvideno nastalo viharo vreme. Ko so bili hriboolazci že tako daleč, da bi pripelzali na najvišji vrh v dnevnih pohodih, se je spremenilo vreme in je celo podjetje padlo v vodo. Treba še poudariti, da je bila tokratna ekspedicija izborna opremljena in je razpolagala z izkušnjami treh, ki so se bile lotile istega podjetja pred njo.

Med sedanjo četrto ekspedicijo in njeno prednico je razdobje devetih let. Ekspedicija pred 9 leti je zahtevala 2 smrtni žrtvi. Od taborišča v višini 8170 m so delali poskuse, da bi zmogli zadnjih 800 m. Težkoče, katere povzroča razredčen zrak, so bile nepremostljive. 8—10krat je bilo treba dihniti, da je bil omogočen 1 korak in pri vsakem 25. koraku je bilo treba počivati par minut, sicer sta stakala srce in pljuča. Po preplezanju 300 m. so bile moči 3 mož,

ki so se bili odpremili na vrh iz zadnjega taborišča, izčrpane. Prav s poslednjimi močmi se jim je posrečilo, da so se še vrnili v oporišče. Drugi dan za tem sta se lotila poslednje višine druga dva člana ekspedicije. Začela sta dvig pri dobrem vremenu. Pozneje se le se je prevlekel vrh z oblaki in se je razčistil za kratko časa. V minutah razblinjenja oblakov so videli tovariši izpod šotora v taborišču, kako sta se pregibali dve piki po sneženem polju in brž jih je zopet vzela megla. Nista se več vrnila. Od izginutja je minulo 9 let in zadnja ekspedicija je naletela na eno gorsko palico, ki je bila povsem nepoškodovana in zadnji preostanek obeh ponesrečencev. Oba sta morala v megli zaiti v prepad kakkega ledenika, kjer sta zmrznila. Je mogoče celo, da sta bila prav na vrhu, in sta smrtno ponesrečila še le na povratku?

Borba za zmago nad najvišjo višino na svetu traja še le 12 let.

Prva ekspedicija na Mount Everest se je podala na pot leta 1921. Dosegla je 7400 m in najbolj ljuti sneženi viharji so jo prisilili, da se je vrnila. Bil je to prvi preiskovalni pohod v povsem neznanu pokrajino.

Druga ekspedicija leta 1922 se je povzpela 8300 m visoko. Zastonj je poskušala, da bi bila prodrla višje. Ogromen plaz prahu je uničil kolono nosačev. Po tej nesreči so se ustavili domačini, da bi šli naprej in člani ekspedicije so bili primorani na povrat.

Doslej so zahtevale Mount Everest ekspedicije 30 smrtnih žrtev. Dejstvo je, da človek ne bo poprej miroval, dokler ne bo stopil čisto na vrh na svetu najvišje gore.

Vurberg. Te dni je obiskala naš Vurberg bela žena z bridko koso. Nit življenja je stekla Krambergerju Janezu, posestniku v Kr-

čevinah št. 99, ki je bil rojen pri Sv. Barbari v Slov. goricah leta 1883. Svojo blago dušo je izdajal dne 20. septembra 1933. Bil je še krepak, čeprav je čas naprtil na njegova pleča že peti križ. Težka bolezen ga je spravila v prerani grob. Bil je miroljuben, tih mož; v javnosti se ni dosti udeleževal, zato pa je tem bolj ljubil svojo grudo in jo skrbno negoval.

»Gospica, vam je najbrž slabo! Pridite, v avtomobilu vas bom odpeljal na vaš dom.«

Ne da bi čakal na odgovor, je zagrabil deklino za drugo roko in jo je odvedel v pripravljeni avto. Nesrečnica, umeten ubrizgali injekcija je začela po njej delovati, vendar je še imela toliko moči, da je zaklicala na pomoč. Klice je čul stražnik in se je prebil do skupine, ki je hotela ugrabljeno potisniti v avto.

Slepec, ki je med tem spregledal, in njegov lepo oblečeni pomagatelj sta izprevidela, da sta zašla v zagato in v nevarnost, da padeta pravici v roke. Spustila sta deklino,

čednosti in grehe, on strne vse usode posameznikov v eno skupno usodo, katero soustvarjati ima vsak pravico in dolžnost.

Nisem mogel drugače, moral sem poseči v to, kar sem doživel danes. Tako je torej Hubert postal že sin gozda!

Pomladanski vihar, ta vihravi otrok južnih krajev, je bučal med vejevjem dreves in me je zavijal v oblake snega. Bila je grapava pot.

Prišel sem do kočice na barju. Dve okni sta bili razsvetljeni. Potrkal sem.

»Hoj, Grčar, pred vrati stoji Hubert! Odprite! O neki stvari bi se še rad porazgovoril z vami.«

V koči je začelo ropotati in drsati. Slišal sem godrnjati in govoriti, spravljati v kraj in šundrati po veži. Najbrž sta začela šele pospravljati! Nazadnje so se vrata odprla.

Med vrati je stala žena z lučjo v roki

»Oh — gospod Hubert! — Nikari ne zamerite, moj mož že spi!«

»Saj ni res!« je zarenčalo za njo v veži. »Ne spim! Jaz — jaz stojim tu med durmi!«

»Pijan je!« je rekla žena.

Stopil sem v temno vežo, se spoteknil nad večjo krompirja in nad neko košaro in bil vesel, ko sem prišel v razsvetljeno izbo. Prav zanikarno je bilo v njej. Grčar je slonel ob mizi. Res ni bil več trezen.

»Kaj pa bi radi?« je vprašal. »Vse je že nasekano — vse nasekano!«

Sedaj mi je bilo res žal, da sem prišel semkaj. Težko je hoditi za izgubljenimi ovcami, in tudi hvaležno ne vselej; to je izkusila danes popoldne Erika Grubečnik, sedaj pa sem izkušal še jaz.

»Kje je Bianka?« sem vprašal.

»Okrog se goni!«

»Tako! — Zaradi nje sem prišel semkaj. — Imam dobro službo v mestu zanjo.«

»Noče služiti! Doma hoče biti.«

»Da, potem pa bosta morala iz hiše. Tako je rekel danes Belčar!«

Stari je preteče stresel s pestmi.

»Belčar — Belčar!«

»Hudič naj vzame Belčarja!« je rekla žena.

S sosedi je živel vedno v najlepši slogi ter jim je stal ob nesreči vedno ob strani. »Rajši sam trpim krivico, kakor da bi se s sosedom kavala«, je večkrat dejal. Posebno je bil gostoljuben. Njegova življenska pot je bila s trnjem preprežena. Sedem let je nosil vojaško suknjo, štiri leta so ga vlačili po strelskih jarkih. Mnogoštevilni in lep pogreb, kakoršnega že dolgo nismo videli, je pokazal, da je bil pokojnik splošno priljubljena osebnost. Govora domačega g. župnika Al. Kokelja na pokopališču in dijaka I. R. doma sta ganila pogrebce globoko v srca, da so zajokali v tihi bolesti. Zapušča vdovo z štirimi nepreskrbljenimi otroki. Ves čas je bil zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Blag mu spomin!

Gornja Sv. Kungota. Tukaj se bo dne 15. oktobra kar najslovesnejše vršila slavnost 1900-letnice smrti Gospodove. Na najvišjem hribu odstopi g. grof Pahta prostor za postavitve velikega, 15 m visokega križa. Zjutraj ob šestih bo sv. maša. Ob pol devetih procesija na hrib (imenovali ga bodo »Kalvarijo«). Upanje je, da se pridruži tudi Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina in mnogi drugi. Križ bo slovesno blagoslovil preč. g. stolni župnik, dekan monsignor Umek. Na predvečer bo goral pred križem na hribu kres. V slučaju slabega vremena se vrši cela slovesnost v nedeljo dne 22. oktobra, drugače pa dne 15. oktobra. Vsi na Kalvarijo dne 15. oktobra v Gornjo Sv. Kungoto!

Gornja Sv. Kungota. Človeka srce boli, če pride na deželo ter vidi ob cestah in križiščih kapelice, katerih ni poslikala večja roka kakkega umetnika, ampak kakšnega nestrokovnjaka. Kako vse drugače pa izgleda, kjer je delal umetnik. Lepo, prelepo je poslikal kapelico ob cesti v Gornji Sv. Kungoti pri g. grofu Pachtu in na majeriji veličastno fresko sliko sv. Florijana akademski slikar g. Simon Fras iz Slivnice. Ljubki angelčki plavajo okoli vsevidnega očesa nebeškega Očeta, in spodaj pomemben napis v slovenščini, naj božje Srce siplje milosti in blagoslove na zemljo. S to slikarijo si je g. Fras postavil nov spomenik svoje strokovne sposobnosti. Čast g. akademiku Fras!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Približuje se jesen. Nekatera drevesa že izgubljajo zeleno listje. Zemljo pokriva različno pisana odeja narave. Po poljih vidimo raznovrstne delavce, ki

pridno spravljajo jesenske pridelke. Dan za dnem je ista slika. Toda pretečeno soboto je marsikdo odložil orodje in je pohitel v cerkev in na pokopališče. Na pokopališču se je nenasična zemlja, to pot že 49krat, odprla in zahtevala novo žrtev. Ali kje je kosila bela žena? To pot v Senarski. Ni pa žela že dozorelega sadu, ampak žela je na njivi življenja le nežne cvetke. Ni pretirano, ako se trdi, da se je v žalost potopila cela trojiška fara. Pa tudi marsikatero oko izven trojiške fare je postalo rosnoradi vesti, da je Bog s kruto jetiko pretrgal mlado nit življenja Kristini Majhenič. Pokojna je za vedno zatisnila svoje trudne oči dne 13. t. m. in v soboto dne 16. t. m. jo je sprejela hladna zemlja v svoje naročje. Ni mogoče popisati žalosti, ko je draga Kristina za vedno zapustila svojo rojstno hišo. Vso žalost sta še pomnožili žalostinki, ki jih je ganljivo in zelo ubrano zapel domači cerkveni pevski zbor, okoli 30 pevcev, pod vodstvom g. Mohoriča, organista pri Sv. Antonu v Slov. gor. Ob devetih se je začel pomikati sprevoz iz hiše žalosti v farno cerkev. Vodil ga je g. župnik, p. Ernest Jenko, ob spremstvu g. p. L. Dovča, p. Erazma, brata pokojne Kristine, klerika v Mariboru in strica, p. Generosa, upravitelja »Cvetja« v Ljubljani. V cerkvi je daroval slovesno sv. mašo zadušnico g. župnik. Kar pa je najbolj ganljivo in posnemanja vredno, je to, da so med sv. mašo sprejeli sv. obhajilo za blago pokojno vsi domači in cela dekliška Marijina družba. Po cerkvenem opravilu so dvignila dekleta, ki so nosila našo dobro Kristino, krsto in sprevoz jo šel na pokopališče. Tam je zapel priljubljeni trojiški moški zbor žalostinko »Vigred se povrne«, tako, da je vse strmelo. Ob odprtem grobu je g. župnik z izbranimi besedami orisal delo in trpljenje ter vzgled, ki ga je dajala draga Kristina s svojo potrpežljivostjo v njeni dolgotrajni in težki bolezni. Potem je govorila prednica Marijine družbe, gđ. Mar. Padovnik, v imenu pevcev pa je spregovorila

Predtiskarija vzorcev za ročna dela

z najlepšimi vzorci se nahaja v trgovini Kralja Petra trg 4, Maribor.

gđ. E. Krajnc, cerkvena pevka. Na koncu so pevci zopet zapeli in Kristino je za vedno ločila črna plast zemlje od žalostnih starišev, sester in bratov, vseh sorodnikov in znancev. Kristina je umrla v cvetu mladosti, stara komaj 25 let. Bila je vedno vesela in s svojim ljubkim nasmehom je osrečevala družbo v krogu domačih, v krogu prijateljic in znancev in kamorkoli je njena vesela narava stopila, tam je vladalo pravo krščansko veselje. Bila je tudi cerkvena pevka in s svojim lepim altom je čez 10 let pela slavo Gospodu. Dragi Kristina, imela si cvetje in petje najrajši! Vse to že uživaš, ali boš kmalu uživala, kot smemo upati. Bila si priljubljena radi šivanja. Saj si mnogo let izvrševala z vso vnemo to svojo obrt in si kot šivilja dan za dnem veselo gonila šivalni stroj, ki sedaj počiva. Cvetje te je na mrtvaškem odru skoraj zakrilo. Belo oblečena dekleta so te ovenčala na mrtvaškem odru in na pokopališču. Saj so ta belo oblečena dekleta, čez 50 po številu, nosila pri pogrebu vsaka svoj šopek ali pa krono. Dobri Bog pa naj poplača vsem, ki so ji v bolezni in pozneje storili kakršnokoli uslugo!

Jurovec pri Ptuj. Tukaj je zapel rdeči petelin na domačiji posestnika Jakoba Vauputič v Jurovcih ter mu je gospodarsko in stanovanjsko hišo objel pod svoje peruti. Vrli domači gasilci so prihiteli na kraj nesreče v nekaj minutah. Kreпки vodni curki so kar požirali plamene, da so ti v nekaj trenutkih popolnoma omagali pod njimi.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Najprej bodi Vam, g. urednik, potoženo, da so Vašemu tiskarskemu škratu njegovi krempliji kaj hudo porasli; kajti v zadnji številki je iz našega novomašnika g. Fr. Murka napravil Unuka, pa bi zato zaslužil, da se zagovarja pred »pagrafi«, ali pa da se vsaj resno poboljša, da ne bo kje prihodnjic iz našega boba napravil repe! — Zdaj pa nimamo nič veselih novic. V eni zadnjih še obstoječih barak v Strnišču je po dolgem trpljenju smrt rešila 80letnega Jožefa Glešiča, vpokojenega finančnega nadstražnika, ki mu je vrli sin, carinik v Rakeku, oskrbel z materjo-vdovo kaj lep pogreb. Naj v miru počiva! — Žalostnejše je, da sta se dogodila zapored vzloma v trgovino Nadelbergerjevo — vlomilci so od strani predrli proti jutru zid ter pobrali za par tisoč dinarjev blaga

Sedel sem na klop, ki mi jo je porinila žena. Ker sem bil že tu, sem hotel vse svoje poslanstvo izvršiti.

»Mislím, da bi bilo za vaju in za Bianco najboljše, če bi odšla iz tega kraja. Pohujšanja bi bilo konec, vidva pa bi v miru lahko živela tukaj.«

Tedaj me je žena grozljivo neprijetno pogledala.

»Ni potrebno, da Bianka odide — v kratkem bo umrla.«

»Saj niste pri pameti? To cvetoče, zdravo dekle!«

»V kratkem bo umrla!« je ponovila starka.

»Od kod pa veste to?«

»Brala sem iz njene roke.«

»A tako, kot vedeževalka veste? No, tega ne bomo jemali tako resno.«

Starka se je porogljivo zasmejala.

»Ali gospod Hubert vzame to resno ali ne — ne vem! Jaz pa sem že dolgo vedela. In sedaj je njena smrt blizu.«

»Kako pa morete trditi to tako za trdno?«

Zgrabila me je za levo roko, ki sem jo ji pustil brez svoje volje.

»Tukaj —,« je rekla in mi potegnila med palcem in kazalcem po dlani doli, »tukaj — saj pač veste, da teče tukaj življenska črta — tu gori na življenski črti ima križ, ki kaže malopridnost, spodaj pa sta dve razi — to pomeni nenaden konec. In tu na sredi zdravstvene črte je križ, ki pomeni brezpogojno njeno zadnje leto, in tu — zdravstvene črte Bianka nima sredi dlani, tukaj le gori zadene črta sreče na življensko črto in naredi z njo kot — jasno je, še to leto umrje; umorjena bo.«

»Grčarica!«

»Da, tako je! Vam, gospod Hubert, pa lahko povem, da se boste še oženili in da boste imeli štiri otroke.«

»Nehajte vendar s temi nespodobnostmi! To je strašno!«

Zagodrnjala je in odšla od mize. Iz peči je potegnila ročko s kavo, pila, sedla na klop pri peči in gledala kakor sova proti mizi. Stari Grčar je srepo in topo zrl pred se. Veter je butal

smuknila v avto, ki ni imel številke in sta odšla.

Dekleta so spravili v bolnico, kjer je pripovedovala svoj doživljaj. Zdravniki so dognali, da ji je navidezni slepec ubrizgnil izredno močno uspavalno sredstvo. Roparji živega blaga so bili prepričani, da bo injekcija delovala tako naglo, da ugrabljena ne bo utegnila, vpiti na pomoč.

Londonska policija sedaj zna, da so slepec, njegova prvotna vodnica in gospod z avtomobilom člani mednarodne tolovajske bande, ki prodaja na ta način mlada dekleta v južno Ameriko.